

VLERËSIMI CILËSOR

Të rinjtë shkojnë pranë QSH vetëm atëherë kur duhet.

Stafit të QSH publike i mungon aftësia e komunikimit me të rinjtë, përdorimi i gjuhës / terminologjisë e tyre (p.sh. informimi mbi të drejtat e tyre, informacioni i përshtatshëm sipas moshës) dhe teknikat, eksplorimi, respektimi/ marrja në konsideratë e këtij grupi.

68% 43% 75% 99% 85% 56% 42% 21% 62%

Gratë raportojnë qasje dhe cilësi jo të plotë në shërbimet publike të shëndetit riprodhues /statusi sigurimit dhe pengesa financiare për të paguar tarifën/Organizimi i sistemit shëndetsor publik nganjëherë / shërbimet e fragmentuara për gratë shtatzëna për zonat urbane.

Gratë Rome dhe Egjiptiane nevojat e paplotësuara në lidhje me shëndetin riprodhues, barrierat në akses: karakteristikat kulturore si martesat e hershme, lindja e hershme e fëmijëve, niveli i lartë i abortit, dhunës; raportojnë më shumë paragjykime (të perceptuara) nga personeli i shëndetit publik.

REKOMANDIME

- Nevoja për mbështetje nga politikëbërësit për të zhvilluar dhe zbatuar një kuadër të ofrimit të shërbimeve për shëndetin seksual e riprodhues
- Planifikimi dhe zbatimi i ndërhyrjeve që kanë një qasje të integruar dhe të përgjithshme ndaj të drejtave shëndetësore seksuale dhe riprodhuese.
- Planifikimi dhe zbatimi i përpjekjeve për të përmirësuar aksesin e të rinjve, veçanërisht në lidhje me Edukimin Seksual
- Zhvillimi i strategjive të komunikimit për të adresuar nevojat e grupeve të ndryshme të popullsisë, të rinjtë, burrat, gratë, romët etj
- Fuqizimi i komponentit parandalues dhe promovues të shëndetit, duke përdorur ndërhyrje të reja dhe efektive, pasi ato tradicionalet nuk kanë sjellë rezultate.
- Përmirësimi i përpjekjeve për të kuptuar nevojat e popullatës për SHSR përmes mbledhjes së vazhdueshme të të dhënave

Adresa: Bulevardi "Gjergj Fishta",
Kompleksi Tirana 2000. Kulla IV, Kati II
Tel: 0035542253839 - info@acpd-al.org
www.acpd.al.org

ANKETA

mbi Njohuritë , Qëndrimin dhe Praktikën në lidhje me
Shëndetin seksual dhe riprodhues dhe vlerësimi i cilësisë së shërbimit

2009-2013

Përmbledhje e të dhënave në Vlorë, Shkodër e Tiranë

HYRJE

Sondazhet mbi Njohurinë, Qëndrimin dhe Praktikën (NQP) në Vlorë, Shkodër dhe Tiranë janë kryer në periudhën kohore 2009-2013. Ky raport studimi paraqet një përmbledhje të të dhënave të këtyre sondazheve NQP, të kombinuara me të dhënat nga vlerësimi me shkrim mbi aksesin dhe cilësinë e shërbimeve.

PJESËMARRËSIT NË STUDIM:

Qyteti	Viti	Madhësia e mostrës	Pjesëmarrëset	Urbane/Rurale	Grupmosha
Vlora	2009	1000	Vajza e Gra	700/300	15-49 years old
Shkoder	2011	300	Vajza e Gra	200/100	15-49 years old
Tirane	2013	800	Vajza e Gra	500/300	15-49 years old

KOMPONENTËT E ANKETËS:

Pjesët e intervistës	Vlore	Shkoder	Tirane
Formulari i dakordesisë			
Demografia			
Kanceri i gjirit dhe i qafës së mitrës			
Kontracesioni			
IST/HIV/AIDS			
Aborti			
Dhuna në familje			
Komunikimi			

NJOHURI MBI KONTRACEPSIONIN

Qyteti	Kondom	Pilula	DIU	Pilula emergjencës	Tërheqja
Vlore	81%	71.9%	40.3%	20.5%	65.3%
Shkoder	73.8%	67.5%	45%	18.2%	63.9%
Tirana	89.8%	82.8%	37.1%	32.9%	59.5%

Arsyet kryesore të mos përdorimit të metodës:

- mungesa e aktivitetit seksual
- dëshira për të mbetur shtatzënë.

Arsye të tjera: zgjedhja e partnerit apo feja.

Arsyet kryesore të mos përdorimit të metodës moderne të planifikimit familjar:

- mbrojtja nga shtatzënitë e paplanifikuara
- nuk ka efekte anësore
- lehtësia për t'u përdorur
- përvoja e mëparshme pozitive dhe metoda efikase

Arsyeja e mospërdorimit të ndonjë metode moderne të planifikimit familjar

- rehatia/ lumturia me metodën aktuale
- frika nga efektet anësore
- kostoja,
- partneri
- ndikimi fetar

20% deklaruan se ishte vendimi i tyre individual për të përdorur metodën e planifikimit familjar

shumica përmendi se përdorimi i një metode duhet të jetë një vendim i përbashkët.

58.1 % të kenë njohuri të mira rreth planifikimit familjar / kontraktivëve ne Tirane

26 % në Vlorë

11.3% ne Shkodër

Njohuri mbi IST / HIV / AIDS

Qyteti	HIV/AIDS	Sifiliz	Hepatit B	Gonorrea	Herpes
Vlore	89%	34%	27.4%	25.6%	14.5%
Shkoder	84%	27.3%	25.8%	23.1%	15%
Tirana	96.2%	54.1%	32.8%	30.8%	17.3%

61.6% në Shkodër, 89% në Tiranë përmendi prezervativin si një metodë që siguron mbrojtje të dyfishtë ndaj shtatzënisë dhe IST-ve.

80% e lart e perceptojnë veten si të parrezikuara ndaj IST apo ndaj infektimit me HIV.

Arsye të tjera ishin: mungesa e njohurive rreth vendit të testimit, frika nga rezultatet e testit, diskriminimi etj.

4.3% në Shkodër, 7.4% në Tiranë kanë njohuri shumë të mira në lidhje me IST.

45% në Shkodër, 53% në Tiranë njohuri të mira

ABORTI

Qyteti	Aborti (ne total)	1 abort	2	3 dhe më shumë	Shtëpi	Privat	Publik
Vlore	15%	15%	9%	2%	3%	2%	45%
Shkoder	19.2%	9.3%	7%	2.6%	0.7%	1.7%	16.2%
Tirana	20.6%	38.5%	13.7%	2.6%	8.5%	31%	58.1%

KANCERI I GJIRIT DHE I QAFËS SË MITRËS

Faktorët e rrezikut që shkaktajnë kancerin e qafës së mitrës:

- të paturit të partnerëve të shumëfishtë (30.1%)
- prania e një IST (30.7%).
- Prania e HPV (15.5%)
- aktiviteti i hershëm seksual (15.2%).

32.7% raportuan se kanë kryer PAP test

67.3% nuk kanë kryer PAP test

Simptomat e hershme të kancerit të gjirit e përmendur nga një shumicë e të anketuarave

- gjëndër në gji ose aksilë (83.3%)
- dhimbja e gjirit ose thithit (30.1%)
- rrjedhje nga thithi (17.7%).
- ndryshimi i masës së gjirit ose edemë,
- acarim e carje të lëkurës së gjirit

57.7% njihnin teknikat e vetë-ekzaminimit e simptomat e hershme të kancerit të gjirit

42.2% nuk ishin në gjendje për të vetëkryer teknika të tilla

34.5% kryenin rregullisht vetë-ekzaminim të përmuajshëm të kancerit të gjirit

Dhuna në familje

Njohuritë e të anketuara mbi dhunën

- 98.1% - dhunë fizike
- 74.5% dhunë psikologjike, seksuale (52%),
- 28.5% dhunë emocionale
- 24.6% dhunë ekonomike
- 54.8% janë shumë mirë të informuara
- 18% të mirë informuara
- 36.8% se si të jenë të mbrojtura në rast të dhunës në familje
- 33.9% nuk ishin të mirë-informuara se si të mbronin veten
- 7.3% nuk ishin aspak të informuara se si të mbronin veten

Burimet e informacionit për Shëndetin Seksual dhe Riprodhues

Burimet më të zakonshme ishin:

TV 65% në Vlorë, 47.7% në Shkodër dhe 73.4% në Tiranë

Miqhtë 52.3% në Tiranë

Interneti 50.7% në Tiranë

Burime të tjera:

Materiale promovuese 34.8% në Tiranë, 29.1% në Shkodër

Ofruesit e shëndetit 64.2% në Shkodër dhe 30.4% në Tiranë,

Gazetë / media e shkruar 29.3%

Shkolla 28.1% në Tiranë, 4.6% në Shkodër

Partneri 14.9% në Tiranë OJQ 10.3% në Tiranë